

BERLINI GYORS – A HÉT FŐ HÍREI HÉTFŐN

2022. június 27.

1. Robert Habeck szövetségi gazdasági miniszter kihirdette a gázveszélyhelyzeti terv riasztási fokozatát

A gázpiacokon kialakult feszült helyzet miatt a szövetségi kormány kihirdette a gázveszélyhelyzeti terv második eszkalációs fokát. Robert Habeck (Zöldek) szövetségi gazdasági és klímavédelmi miniszter a veszélyeztetett ellátási helyzet miatt „szükségesnek” nevezte a lépést. „Gázválságban vagyunk. A gáz mostantól egy szűkös árucikk. Az árak már most is magasak, és fel kell készülnünk a további emelkedésre” – mondta a miniszter. Habeck felhívást intézett továbbá minden fogyasztóhoz – az iparhoz, a közintézményekhez és a magánháztartásokhoz egyaránt –, hogy a lehető legnagyobb mértékben csökkentsék gázfogyasztásukat. Hangsúlyozta továbbá, hogy a nyár megtévesztheti az embert, de készülni kell a télre.

Ez a riasztási fokozat a második a három fokozati szint közül a gázveszélyhelyzeti tervben, amelyet az Ukrajna elleni orosz támadás után mutattak be. A riasztási fokozatnál a gázellátásban zavar észlelhető, vagy a gáz iránti kivételesen magas kereslet mutatkozik, amely így a gázellátási helyzet romlásához vezet. Azonban ennél a fokozatnál a piac még mindig képes megbirkózni a zavarral vagy megnövekedett kereslettel. A március 30. óta érvényben lévő első, ún. korai figyelmeztető szinttől (Frühwarnstufe) eltérően a riasztási fokozatnak jelentős következményei lehetnek a vállalkozásokra és a fogyasztókra nézve, amennyiben a közműszolgáltatók a magasabb beszerzési árakat közvetlenül a fogyasztókra hárítják át. Ennek megakadályozására májusban új árkiigazítási záradékot hoztak létre, amit a Szövetségi Hálózati Ügynökségnek (Bundesnetzagentur) kell hivatalosan aktiválnia. Ez a lépés még egyelőre nem történt meg. Az utolsó szint a vészhelyzeti szint lenne, ami akkor lép életbe, ha a gáz iránti kereslet kivételesen magas, vagy a gázellátásban jelentős fennakadás következik be, vagy az ellátási helyzet egyéb más módon romlik jelentősen. Ekkor a szabályozás szerint „nem piaci alapú intézkedéseket kell hozni”, tehát az állam és a Szövetségi Hálózati Ügynökség beavatkozik a piaci folyamatokba a különösen a védett fogyasztók gázellátásának biztosítása érdekében.

A mostani lépéssel kapcsolatban a német Ipari és Kereskedelmi Kamarák Szövetségének elnöke, Peter Adrian elmondta, hogy „bár a gázellátás még mindig biztosított, a vállalatok minden ágazatban aggodalommal figyelik az eseményeket”. „Igazságos egyensúlyt kell teremteni a gázszolgáltatók és a gázfogyasztók között az elkerülhetetlen költségterhek tekintetében. Ellenkező esetben fennáll a veszélye annak, hogy – különösen az energiaigényes szektorokban működő vállalatok leállítják a termelést, amelynek következtében csőd közelbe kerülhetnek” – hangsúlyozta Adrian.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

2. A német fegyverszállítások nyilvánosságra hozása

Kritikusok már hónapok óta azzal vádolják a német szövetségi kormányt, hogy nem szállít Ukrajnának elegendő fegyvert az Oroszország elleni védekezéshez, most azonban a Kancellári Hivatal nyilvánosságra hozta a tervezett és már teljesített szállítások pontos listáját. Az interneten megtekinthető listát a jövőben folyamatosan frissíteni fogják – jelentette be Steffen Hebestreit kormánybiztos, majd hozzátette, hogy a német kormány továbbra is azon dolgozik, hogy „Ukrajna a közeljövőben megkapja a védekezéshez sürgősen szükséges fegyvereket, és azokat gyorsan be tudja vetni”.

Az „előkészítés/megvalósítás alatt álló” szállítások listáján – a korábbi kormányzati ígéretkezh híven – számos nehézfegyverzeti rendszer szerepel:

- kb. 30 db. Gepard-típusú légvédelmi harckocsi
- hét db. 2000-es önjáró tüzérségi löveg
- három Mars rakétatüzérségi rendszer
- IRIS-T SLM légvédelmi rendszer
- Cobra tüzérségi nyomkövető radar
- tíz db. drónelhárító ágyú.

Ezen nehézfegyverzeti rendszerek mellett Németország 4,8 millió darab kézi lőszerrel, 53 ezer darab légvédelmi lőszerrel, valamint 10 ezer darab tüzérségi lőszerrel látja el Ukrajnát. Ezekon kívül nyilvánosan megtekinthető az a lista is, amely a már leszállított lőszerket és fegyvereket tartalmazza.

A katonai támogatások listájának közzétételével a szövetségi kormány úgy döntött, hogy „alkalmazkodik legközelebbi szövetségeseink, például az Egyesült Államok gyakorlatához” – magyarázta a kormánybiztos, majd hangsúlyozta, hogy „Németország addig folytatja a támogatást, amíg Ukrajnának szüksége van rá”.

Mindazonáltal Christine Lambrecht szövetségi védelmi miniszter a nyilvánosságra hozás másnapján a Bundestagban kiemelte, hogy Németország védelmének és a NATO szövetségi védelmi kötelezettségnek is garantálnak kell maradnia, így a további fegyverszállítások már nem lennének felelősségteljesek.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#), [ide](#) és [ide](#).

3. A Baloldal ellentmondásos pártkongresszusa

Hétvégén tartotta pártkongresszusát a belső harcokkal, gyenge választási eredményekkel és szexizmus vádakkal küzdő Die Linke (Baloldal), amit a jövőben Martin Schirdewan EP-képviselő és Janine Wissler pártelnökök vezetnek. A 46 éves Schirdewan a delegáltak szavazatának 61,3%-át kapta, míg a 41 éves Wisslert 57 százalékkal választották újra. Utóbbi rossz eredménye többek között arra vezethető vissza, hogy a Baloldal a tavaly szeptemberi szövetségi parlamenti választáson mindössze három egyéni jelölt győzelmének köszönhetően jutott be a Bundestagba, a legutóbbi három tartományi parlamenti választásnál a párt nem ugrotta meg az öt százalékos bejutási küszöböt, valamint a Hessen tartományi pártszövetségben – aminek Wissler is tagja – szexizmusbotrány látott napvilágot. Nem segítette a régi-új

pártelnök pozícióit, hogy a botrány egyik főszereplője Wissler akkori élet- és párttársa. Schirdewan a párton belül – elődjéhez, az áprilisban lemondott Susanne Hennig-Wellsowhoz hasonlóan – a keletnémet pragmatisták csoportjához tartozik és feladata alapvetően a politikai közösség egyensúlyának fenntartása, amit segíthet, hogy Wissler-rel elmondásuk szerint jól megértik egymást.

Fontos témája volt még a pártkongresszusnak a Baloldal Oroszországhoz fűződő viszonya, ami az orosz-ukrán háború alatt és végett többször a kritikák kereszttüzebe került. A párttagok a kongresszuson bár világossá tették, hogy szolidárisak Ukrajnával és elítélik Oroszország agresszióját, azonban nem támogatják az Ukrajnába irányuló fegyverszállításokat. Ehelyett a „nem katonai lehetőségeket” tárházát kell bővíteni – állt az elnökségi indítvány tervezetében, amelynek elfogadását a véleménykülönbségek miatt kialakult időhiány miatt elhalasztották. A kongresszuson heves vita folyt továbbá még arról, hogy a dokumentumban Oroszországgal együtt a NATO-t is elítéljék a háború kapcsán, azonban ez végül nem került elfogadásra.

A kontroverz vita az Ukrajnába irányuló fegyverszállításoktól kezdve Oroszország szerepének relativizálásáig jól mutatja, hogy a párton belüli álláspontok és ezáltal a „táborok” mennyire távol állnak egymástól. A pártkongresszus nem hozta el a várt megújulást és megbékélést, így a tartalmi és személyi harcokkal vívó Baloldal új vezetésére számos feladat vár a jövőben.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

4. A Bundestag eltörölte az abortusz reklámozását tiltó törvény paragrafusát

A Bundestag 2022. június 24-én nagy többséggel döntött a Büntetőtörvénykönyv 219a paragrafusának, tehát az abortuszok reklámozását tiltó törvény eltörléséről. A jelzőlámpa-koalíció (SPD-Zöldek-FDP) frakciói a Baloddallal együtt a törvény eltörlése mellett, míg az Unió-pártok és az AfD a módosítás ellen voksoltak.

A döntés értelmében a jövőben az orvosoknak jogában áll nyilvános felületeken tájékoztatni a művi terhességmegszakításról, valamint arról, hogy ilyen beavatkozást végrehajtanak – immár anélkül, hogy büntetőjogi eljárástól kéne tartaniuk. A paragrafus eltörlése így azt a célt is szolgálja, hogy a várandós nők az eddiginél könnyebben találjanak szakorvost a beavatkozáshoz. Az eddigi szabályozás szerint ugyanis az orvosok nyilvános felületeken nem adhattak részletes tájékoztatást a terhességmegszakításról, valamint nem teheték közé, hogy ilyen beavatkozást is elvégeznek. A Bundestag mostani döntése ennek a „reklámtilalomnak” a feloldására szolgál. Mindazonáltal az abortuszról szóló felvilágosítás továbbra is az orvosságok reklámozásáról szóló törvény szigorú keretei között történhet, félrevezető vagy visszataszító hirdetéseket a jövőben is tilos lesz terjeszteni.

Marco Buschmann (FDP) szövetségi igazságügyi miniszter szerint az orvosok tudják a legtényszerűbben felvilágosítani a pácienseket, éppen ezért ennek tiltása idejétmúlt. Lisa Paus (Zöldek) családokért idősekért, nőkért és fiatalokért felelős szövetségi miniszter üdvözölte a döntést és hangsúlyozta, hogy „ez egy jó nap a nők számára Németországban, hisz ezáltal is erősödik az önrendelkezési joguk”. Az Unió-pártok részéről Elisabeth Winkelmeier-Becker elmondta, hogy bár mindenki megérti azon nők helyzetét, akik akaratuk ellenére lettek várandósok, de „mi gondolunk a gyermek élethez való jogára is és ez a fő különbség”. Véleménye szerint a 219a paragrafus eltörlése lehetővé teszi a „proaktív reklámozást az

interneten” és az sugallja, hogy az abortusz „egy teljesen normális kezelés”, ami az Unió-pártok szerint nem így van. Ehhez hasonlóan az AfD is helytelennek tartja a paragrafus eltörlését és kiemelte, hogy a nők már most is részletesen tájékozódhatnak a terhességmegszakításról és nem szabad elhanyagolni a meg nem született gyermekek jogait.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#), [ide](#) és [ide](#).

5. A Szövetségi Alkotmánybíróság elutasította az AfD sürgősségi kérelmét

A tavaly szeptemberi szövetségi parlamenti választások után az AfD (Alternative für Deutschland) Bundestag képviselőcsoportjának három bizottság elnöki tisztség állna rendelkezésére, azonban a többi párt ezt nem szavazta meg. Ez ellen nyújtott be sürgősségi keresetet az AfD a Szövetségi Alkotmánybíróságnál, amit az most elutasított.

A Bundestag választások után alapesetben a Vének Tanácsában (Ältenstenrat) tárgyalnak arról, hogy melyik parlamenti frakció melyik bizottság elnöki pozícióját kapja meg. Ha ebben nem születik megállapodás – mint a tavaly szeptemberi választások után –, akkor a frakciók mérete alapján számolják ki a részesedési sorrendet: a pártok ezen erőviszonyoknak megfelelően kapnak bizottságokat. Így tett volna szert az AfD is a belügyi és egészségügyi, valamint a fejlesztési együttműködési bizottságok elnöki pozícióira. Ezt követően az ügymenet szerint a parlamenti képviselőcsoportok egyszerűen kinevezik a saját bizottságaik elnökét – csak ellentmondás esetén szavaznak magán a bizottságon belül. Így történt ez tavaly december 15-én, amikor a többi párt képviselője mindhárom bizottságban megbuktatta az AfD jelöltjeit. Az idén január 12-i második kísérlet ugyanezzel az eredménnyel végződött, ami ellen a párt sürgősségi keresetet adott be, mert az szerintük egy több évtizedes gyakorlatot sért.

A Szövetségi Alkotmánybíróság most ezt a sürgősségi keresetet utasította el. Mindazonáltal a karlsruhei bírák még nem hoztak végleges döntést az alapügyben és az Alkotmánybíróság hangsúlyozta, hogy „*nincs teljesen kizárva*”, hogy sérültek az AfD jogai és kiemelte az egyenlő bánásmód elvét, ami alapján az ellenzék nem függhet a többség jóindulatától.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

6. Zöld jelzést kapott az észak-rajna-vesztfáliai fekete-zöld koalíció

Hat héttel az észak-rajna-vesztfáliai tartományi parlamenti választások után a CDU és a Zöldek pártkongresszusa zöld jelzést adott a tartomány első fekete-zöld kormánykoalíciójának. A május 15-i választások során a CDU kb. nyolc százalékpontot erősödve maradt (35,7%) a tartomány élén, a második helyen végző SPD-t (26,7%) pedig a Zöldek követték (18,2%), akik a 2017-es eredményhez viszonyítva megháromszorozták szavazatarányukat. Az FDP jelentős veszteségeket szenvedett el, így a 2017 óta kormányzó fekete-sárga (CDU-FDP) koalíció nem tudja folytatni munkáját.

A most hétvégén Bonnban tartott pártkongresszuson a kereszténydemokraták nagy többséggel nyílt szavazáson fogadták el a koalíciós szerződés tervezetét: a közel 600 delegáltból mindössze négy szavazott ellene. Bielefeldben a Zöldek szintén nagy többséggel szavazták meg a megállapodást, azonban egy sokkal hosszabb, többórás vita után, amelynek eredményeképpen a küldöttek közül 216-an szavaztak igennel, 30-an nemmel, míg nyolcan tartózkodtak. A párt ifjúsági tagozata, a Grüne Jugend elutasította a koalíciós megállapodást, mert véleményük szerint

az nem ad választ a jelenlegi környezetvédelmi kihívásokra. A „Jövőszerződés Észak-Rajna-Vesztfáliának” nevet viselő koalíciós szerződést a pártok körülbelül három és fél hét alatt dolgozták ki. Friedrich Merz, a CDU szövetségi pártelnöke a bonni tartományi pártkongresszust megelőzően a 146 oldalas szerződés elfogadására buzdította a delegáltakat. A politikus videós köszöntőjében úgy nyilatkozott, hogy „az alapokat a következő öt év sikeres munkájához lefektették, a szerződés egy jó kiindulópont az együttműködéshez és hatékony kormányzáshoz”. Hendrik Wüst kormányfő kiemelte, hogy Észak-Rajna-Vesztfáliát Európa első klímasemleges régiójává kívánják tenni, valamint elmondta, hogy a tartományi választások után a Zöldekkel kialakult a szükséges bizalom ahhoz, hogy a néhol eltérő álláspontok ellenére közös úton haladjanak. Mona Neubaur, a Zöldek tartományi elnöke és tartományi parlamenti frakcióvezetője hangsúlyozta, hogy a következő öt évben Észak-Rajna-Vesztfáliának igazságosabbá, környezetbarátabbá, digitálisan fejlettebbé és gazdaságilag erősebbé kell válnia. Ebben ő, mint a kabinet gazdasági, ipari, klíma- és energiaügyi minisztere, valamint a kormányfő helyettese fog szerepet vállalni.

A fekete-zöld koalíció többek közt az ipari tartomány klímasemlegessé tételét tűzte ki céljául, amelynek részeként 2030-ig fokozatosan leépítik a tartomány számára rendkívül fontos széntüzelésű energiatermelést és egyúttal növelik a megújuló energiaforrások arányát. Emellett fontos szerepet játszik majd a munkahelyek számának növelése, valamint az oktatásra és közbiztonságra fordított anyagi keretek bővítése.

A választások után a CDU és a Zöldek kényelmes többséggel rendelkeznek a tartományi parlamentben: összesen 115 mandátummal a 195-ből. Így június 28-án, kedden szinte biztosra vehető Henrik Wüst (CDU), Észak-Rajna-Vesztfália miniszterelnökének újraválasztása.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

7. Az MCC és a Magyar-Német Intézet hírei

Aktuális események

Június 22. és 24. között háromnapos német nyelvű konferenciát szervezett az Andrassy Egyetem, a Magyar-Német Intézet és a Konrad-Adenauer-Stiftung „**V4+Németország konferencia: Azeurópai Green Deal megvalósításának lehetőségei és kihívásai**” címmel. Jelentkezési határidő: június 10.

A rendezvénybeszámoló elolvasásáért kattintson [Intézetünk oldalára](#).

Június 21-én, kedden az MCC pécsi képzési Központjában vett részt Igazgatónk, Dr. BAUER Bence a „**Barátság vagy érdek? Magyar-német kapcsolatok alakulása**” című pódiumbeszélgetésen. A rendezvény keretein belül BAUER Úr SZALONNA Zoltán, Véménd polgármesterével és a Magyarországi Németek Országos Önkormányzatának tagjával valamint ZALAY Buda, a Körber Hungária Kft. HR és Kommunikációs vezetőjével közösen vitatták meg a magyar-német kapcsolatok alakulását. A beszélgetést munkatársunk, FONAY Tamás moderálta.

A rendezvénybeszámoló elolvasásához kattintson [Intézetünk oldalára](#).

Június 14-én, kedden a stuttgarti Liszt Intézet – Magyar Kulturális Központban rendeztük meg az „Ezer éve Európa küszöbén – A magyar állam karaktere” című könyv német kiadásának bemutatóját. A könyvbemutatót pódiumbeszélgetés követte, amelyen az MCC főigazgatója és a könyv egyik szerkesztője, SZALAI Zoltán mellett Dr. KLAUS-RÜDIGER Mai, az MCC korábbi vendégoktatója, író, publicista, dramaturg vettek részt. A beszélgetést munkatársunk, DÖRSTELMANN-FODOR Kinga moderálta.

A rendezvénybeszámoló elolvasásához kattintson [Intézetünk oldalára](#).

Közelgő rendezvények

Az MCC jövőre is megrendezi egyedülálló tehetséggondozó fesztiválját, az **MCC Fesztet**, amelyet 2022. július 28-30. között tartanak majd Esztergomban.

A következő MCC Feszt részleteiről hamarosan a [fesztivál honlapján](#) olvashatnak.

2022-ben augusztus 13. és 17. között első alkalommal szervezi meg közös nyári egyetemét a Magyar-Német Intézet, a Konrad-Adenauer-Stiftung, valamint a Magyar-Német Baráti Társaság a Német Szövetségi Köztársaságban. Az **ötnapos nyári egyetem** alatt német nyelvű szakmai előadások, workshopok, kirándulások és szabadidős programok várják a magyar és német résztvevőket. Jelentkezési határidő: június 10.

További információkért látogasson el a [honlapunkra](#).

Cikk- és interjúajánló:

Europa vor der Zerreißprobe. Szakmai gyakornokunk, RASTHOFER Alexander Magyarország, az Európai Unió és az ukrajnai háború kapcsolatáról írt elemzést német nyelven a Budapester Zeitungba. A cikk június 24-én, pénteken jelent meg.

A cikk elolvasásához kattintson [Intézetünk oldalára](#).

Energieembargo um jeden Preis? Igazgatónk, BAUER Bence az Oroszország elleni szankciós politikáról írt német nyelven a Budapester Zeitungba. A cikk június 24-én, pénteken jelent meg.

A cikk elolvasásához kattintson [Intézetünk oldalára](#).

Deutsch-Ungarisches Institut Buchpräsentation: „Der ungarische Staat”. Június 16-án, csütörtökön a Budapester Zeitungban jelent meg német nyelvű beszámoló a stuttgarti könyvbemutatóról. A beszámolót munkatársunk, BÖHM Márton írta.

A cikk elolvasásához kattintson [Intézetünk oldalára](#).

Középhatalmi státuszra tör Lengyelország. Munkatársunk, DOBROWIECKI Péter június 16-án, csütörtökön a Karc FM Hangoló című műsorában nyilatkozott a magyar-lengyel

kapcsolatokról.

Az interjú meghallgatásához kattintson a [Karc FM oldalára](#).

Stuttgart – A magyar állam karaktere című kötet német kiadása. A Gondola.hu június 15-én, szerdán írt a stuttgarti könyvbemutatóról. A Mandiner június 16-án, csütörtökön írt újra a könyvbemutatóról.

A cikk elolvasásához kattintson a [Gondola.hu oldalára](#).

A cikk elolvasásához kattintson a [Mandiner oldalára](#).

Stuttgartban is bemutatják az „Ezer éve Európa közepén. A magyar állam karaktere” című kötetet. A Mandiner június 8-án, szerdán írt a stuttgarti könyvbemutatóról.

A cikk elolvasásához kattintson a [Mandiner oldalára](#).

Analyse: Polen, Ungarn und ihr gespaltenes Verhältnis zu Russland – Die Gretchenfrage der V4 címmel jelent meg Igazgatónk, Dr. BAUER Bence cikke a Budapester Zeitung május 30-i számában.

A cikk elolvasásához kattintson [Intézetünk oldalára](#).

German Conservatism and Its Intellectual Challenges címmel jelent meg visiting fellow-nk, Prof. Dr. Werner J. PATZELT cikke a Hungarian Conservative idei harmadik, május-június számában.

A cikk elolvasásához kattintson [Intézetünk oldalára](#).

Impresszum: Magyar Német Intézet az Európai Együttműködésért - Mathias Corvinus Collegium

Igazgató: Dr. Bauer Bence LL.M.

Felelős munkatársak: Fonay Tamás Álmos B.A., Dörstelmann-Fodor Kinga M.A.

Székhely: 1113 Budapest, Tas vezér utca 3-7.

Postacím: 1518 Budapest, Pf. 155

Web: www.magyarnemetintezet.hu

E-mail: mni@mcc.hu